

Voorjaarsnota 2021

Inleiding

Met de bespreking van de voorjaarsnota start een nieuwe cyclus in de financiële planning, control en verantwoording. Deze Voorjaarsnota 2021 vormt de opstap naar de volgende meerjarenbegroting 2021 – 2024, die de gemeenteraad in dit najaar ter vaststelling krijgt aangeboden. Deze cyclus wordt afgesloten met de vaststelling van de jaarrekening 2021. Die moet voor 15 juli 2022 bij de provincie worden ingediend.

In deze Voorjaarsnota vragen we de gemeenteraad om richting te geven aan de voorbereiding van de nieuwe meerjarenbegroting, door u enkele strategische keuzes voor te leggen. In de volgende paragraaf komen die aan de orde. Daarna schetsen wij bij de verschillende thema's de belangrijkste beleidsontwikkelingen voor 2021. Tenslotte geven wij inzicht in het financiële perspectief en verantwoorden we de invulling van de bezuinigingen waartoe bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2020 – 2023 is besloten.

De financiële positie van de gemeente Goirle baart ons zorgen. Door de sterke toename van het beroep op voorzieningen in het kader van Jeugdwet en Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo) sluiten we de jaarrekening 2019 af met een nadelig saldo van € 3.510.000. De begroting voor 2020 is om diezelfde reden vastgesteld met een tekort van € 1.423.000, ondanks een verhoging van de onroerendezaakbelastingen met 20% boven de inflatiecorrectie. Voor de jaren daarna zijn flinke bezuinigingen ingeboekt. Door onvoorzien ontwikkelingen moeten we ook voor de komende jaren rekening houden met financiële tegenvallers. Verder bezuinigen op voorzieningen of verdere verhoging van lasten voor inwoners lijkt onvermijdelijk. Tegelijkertijd is dit een voorjaarsnota die vol staat met onzekerheden in het financiële perspectief. Wij noemen de volgende risico's en de wijze waarop wij die in de raming hebben verwerkt.

Herverdeling Gemeentefonds

We houden rekening met een korting op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. De eerste uitkomsten van het onderzoek naar de verdeling van het Gemeentefonds over de 355 gemeenten in Nederland wijzen op een flinke korting voor Goirle. De grote herverdeeffecten tussen gemeenten waren voor de minister aanleiding om nader onderzoek naar de nieuwe verdeling te doen en de nieuwe verdeling een jaar later door te voeren. Dat is nu voorzien voor 2022. Pas tegen het einde van dit jaar wordt duidelijk hoe de verdeling voor Goirle uitpakt. In deze voorjaarsnota hebben we rekening gehouden met een nadelig herverdeeffect van € 1.200.000. Dat is de helft van de oorspronkelijke verwachting van het nadeel voor gemeenten zoals Goirle.

Woonplaatsbeginsel

Een andere onzekerheid in de voorjaarsnota betreft de invoering van het zogenaamde 'woonplaatsbeginsel' bij de uitvoering van de Jeugdwet en Wmo. Dit houdt verband met de inschrijving in de gemeente van bewoners van Sterk Huis. Dat maakt dat nu veel kosten voor deze bewoners op het budget van Goirle drukken. In de raming hebben wij rekening gehouden met minder kosten voor Goirle van € 750.000, boven de compensatie van € 250.000 die wij hiervoor de afgelopen jaren hebben ontvangen. In de loop van dit jaar moet duidelijk worden wat het effect van toepassing van het woonplaatsbeginsel op onze begroting is. Het financiële risico bedraagt dus € 1.000.000.

Coronacrisis

Met financiële effecten van de coronacrisis, die er ongetwijfeld zullen zijn, hebben wij nog geen rekening kunnen houden. Te verwachten valt dat die effecten zich op verschillende plaatsen in de begroting zullen manifesteren: uitkeringen op grond van de Participatiewet, extra beroep op jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, maar ook ondersteuning van instellingen, risico op oninbare vorderingen en lagere belastingopbrengsten, lagere huuropbrengsten, gevolgen voor het woningbouwprogramma, etc. Wij doen onderzoek naar de impact van de crisis. In het najaar verwachten wij daar meer inzicht in te hebben.

We moeten besturen in onzekerheid

Deze onzekerheden maken het lastig om nu ingrijpende keuzes te maken. De gevolgen zullen voor jaren voelbaar zijn in de Goirlese samenleving. Met de financiële vertaling van de ontwikkelingen die hiervoor zijn geschetst, stevenen we af op een tekort van bijna € 1 miljoen in 2021, oplopend naar bijna € 2,3 miljoen in 2024. De maatregelen om dit tekort om te buigen tellen op bij de besluiten die bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2020 – 2023 al zijn genomen. Ook toen moesten we een tekort van € 2,5 miljoen dekken. In het hoofdstuk Strategische keuzes doen wij voorstellen voor de aanpak om tot keuzes te komen. We doen daarbij een voorstel voor de procesmatige aanpak in het komende jaar.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Inhoudsopgave	3
Leeswijzer	4
Strategische keuzes	5
Programma 1 Inwoner.....	9
Programma 2 Leefomgeving	13
Programma 3 Bedrijvigheid	17
Programma 4 Bestuur en organisatie.....	18
Algemene dekkingsmiddelen en overhead	20
Financiën	22
Uitgangspunten begroting 2021	27

Leeswijzer

Met de vaststelling van de Voorjaarsnota worden de kaders bepaald voor uitwerking in de meerjarenbegroting 2021 – 2024. Met het geschetste financieel perspectief in de inleiding, betekent dit, dat vooral de bezuinigingen nader moeten worden uitgewerkt. Daarvoor hebben we diverse opties meegenomen in het hoofdstuk strategische keuzes.

Bij de vaststelling van de begroting moet duidelijk zijn wat de mogelijkheden en effecten van de voorgenomen bezuinigingen zijn.

In de inleiding zijn de hoofdlijnen van de belangrijke ontwikkelingen weergegeven. In het volgende hoofdstuk wordt dit uitgewerkt en toegelicht. Per programma en thema worden beleidsontwikkelingen geschetst. Voor zover die leiden tot een beslag op de financiële ruimte, hebben we dat in de tabel 'beleidsontwikkelingen' in het hoofdstuk Financiën opgenomen. De beleidsontwikkelingen zijn nadrukkelijk onderdeel van de keuzes om te komen tot een sluitende begroting. Wensen voor nieuw beleid kunnen zo worden afgewogen tegen het inleveren van bestaand beleid. In het hoofdstuk Financiën vatten wij het financiële perspectief samen. Wij geven daar ook inzicht in de stand van zaken van realisatie van de bezuinigingen, waartoe bij de vaststelling van de begroting 2020 is besloten. Tenslotte zijn de uitgangspunten voor de nieuwe begroting opgenomen.

Strategische keuzes

In de inleiding hebben wij geschetst waardoor de financiële positie van de gemeente verder onder druk komt te staan. In het hoofdstuk Financiën hebben we de ontwikkelingen op een rij gezet. Daaruit komt het volgende beeld.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024
Uitkomst meerjarenraming inclusief autonome ontwikkeling	-714	-1.003	-1.640	-2.040
Lasten beleidsontwikkelingen	-523	-268	-268	-218
Verwacht tekort meerjarenraming	-1.237	-1.271	-1.908	-2.258

In deze tabel hebben we de volledige lasten van beleidsontwikkelingen opgenomen waarvan € 305.000 incidenteel. Hierin kunnen nog keuzes worden gemaakt. Dat betekent dat nieuwe wensen worden afgewogen tegen bezuinigingen op bestaand beleid.

Het financiële perspectief vraagt enerzijds om snel ingrijpen, om te voorkomen dat we voor het jaar 2021 weer geen sluitende begroting kunnen presenteren. Anderzijds vraagt het, dat we tijd nemen om ons te bezinnen op de keuzes die we voor de toekomst van Goirle moeten maken. Bijvoorbeeld: geven we prioriteit aan een sociale zorgende gemeente of staat behoud van culturele en sportvoorzieningen op één. Of willen we vooral dat de openbare ruimte en de economische ontwikkeling prioriteit krijgen? En zo zijn nog wel meer perspectieven voor de toekomst van Goirle te schetsen. In het concept van de omgevingsvisie zijn enkele waarden beschreven die richting geven aan de toekomst: een “doenerig dorp”, een “prachtlandschap van de toekomst” en “goed toeven”. De omgevingsvisie kan behulpzaam zijn bij het bepalen van de richting.

Om uit dit dilemma te komen stellen wij een aanpak in twee stappen voor.

Stap 1: keuzes voor 2021

In de eerste stap moet op korte termijn een oplossing worden gevonden voor het structurele tekort in 2021 en volgende jaren tot een bedrag van bijna € 1 miljoen. Over de invulling besluiten we bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2021 – 2024. Daartoe leggen wij u in dit hoofdstuk vier strategische keuzes voor, die richting geven aan de invulling van de opdracht.

Stap 2: keuzes voor 2022 en volgende jaren

Tegen het einde van dit jaar hebben we meer inzicht in de omvang van de tekorten in de komende jaren. De effecten van de herverdeling van het gemeentefonds, het woonplaatsbeginsel en de coronacrisis moeten dan duidelijk zijn. In de tweede stap voeren we de discussie over de toekomst van de gemeente, om bij de voorjaarsnota 2022 keuzes te maken in lijn met die gewenste toekomst. Wij realiseren ons dat onder deze omstandigheden veel van de voornemens uit het bestuursakkoord niet haalbaar zijn. Wij gaan graag het gesprek aan over wat nog wèl kan worden gerealiseerd.

Het proces van voorbereiding en besluitvorming

Net als vorig jaar willen we de gemeenteraad en onze inwoners betrekken bij de voorbereidingen van de besluitvorming. Het proces om de twee stappen invulling te geven, kan er als volgt uitzien.

Stap 1: keuzes voor 2021

Mei 2020   Juni   Juli – Augustus   September   Oktober – November
Tussentijds wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de opbrengst van het inwonerspanel.

Stap 2: Strategische discussie over de toekomst

Juli – Oktober 2020   November – Februari 2021   Maart – April 2021
De voorbereiding van deze strategische discussie moet zorgvuldig gebeuren. Dat vraagt de nodige tijd en inzet van de verschillende geledingen. Wij zien in de voorbereiding en uitvoering een belangrijke rol voor de gemeenteraad.

Strategische keuzes voor 2021

Wij hebben hieronder vier strategische keuzes op hoofdlijnen uitgewerkt. Welke keuze ook gemaakt wordt, de consequenties zullen voelbaar zijn in de samenleving en in de organisatie. Wij hebben bij ieder van de keuzes de consequenties verwoord en waar mogelijk financieel vertaald. In het dekkingsplan bij de begroting 2020 zijn een aantal opties voor bezuinigingen genoemd, die nog niet zijn benut. Bij de uitwerking van de keuzes worden die opnieuw overwogen. Daarnaast voegen wij ook keuzes toe die wij tot nu toe niet bespreekbaar achtten, onder het motto “nood breekt wet”. In totaal moeten deze keuzes structureel ca. € 1 miljoen opleveren. Het exacte bedrag is afhankelijk van de mate waarin budget wordt vrijgemaakt voor nieuwe ontwikkelingen.

Wij zijn ons ervan bewust dat het scherpe, zelfs zwart-witte strategische keuzes zijn. De keuzes zijn niet tot achter de komma doorgerekend en ook niet beoordeeld op haalbaarheid. Ze zijn bedoeld om nu de discussie en de gedachtes op gang te brengen zodat de raad richting kan geven aan het college voor het opstellen van de begroting. Daarnaast kunnen de keuzes gebruikt worden om onze inwoners te raadplegen met behulp van ons Burgerpanel. Met deze aanpak wordt de tijd die ons na besluitvorming rest voor implementatie erg kort. Dat beperkt de mogelijke keuzes.

Eerste strategische keuze: verhogen van de inkomsten op korte termijn om de goede voorzieningen in stand te houden

De mogelijkheden van de gemeente om eigen inkomsten te verwerven zijn beperkt. De gemeentewet somt de heffingsmogelijkheden limitatief op en voor verschillende heffingen geldt dat zij niet meer dan kostendekkend mogen zijn. De inkomsten uit belastingheffing bedragen ongeveer 18,5 % van het totaal van de gemeentelijke inkomsten. Deze opbrengsten kunnen worden ingezet voor ‘autonoom gemeentelijk beleid’. De raad kan in vrijheid over de bestemming van extra opbrengsten beslissen. De inkomsten kunnen dus worden ingezet om het tekort op de begroting te dekken, en daarmee een belangrijk deel van de gemeentelijke voorzieningen in stand te houden. Alle inwoners en bedrijven betalen daaraan mee. Voor inwoners met een minimum inkomen bestaat de mogelijkheid om voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

Keuze voor dit scenario heeft de volgende consequenties.

- Verhogen van de ozb naar de norm bij toepassing van artikel 12 Financiële Verhoudingswet (extra opbrengst ca.€ 800.000);
- Kostendekkend maken van de leges voor bouwen en APV-vergunningen, marktgeden;
- Behoud van de hondenbelasting - niet uitvoeren van de motie om hondenbelasting met ingang van 2021 af te schaffen;
- Toepassen van het profijtbeginsel. Het meer in rekening brengen van kosten bij de mensen die daar profijt van hebben b .v. huur sportvelden en sportaccommodaties en culturele instanties;
- Invoeren van parkeerbelasting, forensenbelasting, baatbelasting, reclamebelasting, gemakkelikhedenretributie.

Tweede strategische keuze: bezuinigingen realiseren waar het probleem ontstaat/terugdringen van kostenoverschrijdingen.

Het is duidelijk dat de tekorten in het meerjarenperspectief voor 2021 worden veroorzaakt door de enorme kostenstijging bij uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning en bij uitvoering van de Jeugdwet. De toepassing van het 'woonplaatsbeginsel' met ingang van 2021 levert Goirle naar verwachting een flink voordeel op, maar dat is niet genoeg om de stijging van kosten te dekken. Onderzocht moet worden waar we in de uitvoering van Wmo en Jeugdwet kunnen besparen. Dat heeft gevolgen voor de verstrekking van voorzieningen.

Consequenties van dit scenario:

- Maatregelen treffen in de jeugdzorg;
- Maatregelen treffen in de wmo voorzieningen.

Derde strategische keuze: heroverweeg de rol van de gemeente: terugtrekkende overheid

Met dit scenario voorkomen we verhoging van lasten voor inwoners en bedrijven. We richten ons op de uitvoering van wettelijke taken en in niet wettelijke taken zoals sport, cultuur, economie, etc. nemen we een passieve, hooguit faciliterende houding aan. De beleidscapaciteit om niet-wettelijke taken uit te voeren wordt afgebouwd. Afhankelijk van de mate waarin dit scenario wordt doorgevoerd, kunnen grote besparingen worden gerealiseerd. Naast dekking van het tekort op de meerjarenbegroting kan ruimte ontstaan voor lastenverlaging voor inwoners en bedrijven. Ter illustratie: snijden we alleen de beleidscapaciteit voor ondersteuning van activiteiten op het gebied van sport en cultuur weg, of ook alle subsidies die naar die sector gaan. We laten aan de markt over wat er nog aan niet-wettelijke taken gebeurt. Wij zijn dan in de kern een uitvoeringsorganisatie voor rijksbeleid.

De consequenties van dit scenario zijn:

- Geen nieuwe initiatieven in het kader van sport en cultuur;
- Terugdringen werkzaamheden economie;
- Terugdringen uitgaven cultuur;
- Verlagen subsidie in het kader van B2B;
- Verkopen sportparken;
- Geen capaciteit voor volkshuisvesting, duurzaamheid, stedenbouw;
- Kleinere ambtelijke organisatie;
- Over de hele linie een beetje minder, ook wettelijke taken op minimumniveau.

Vierde strategische keuze: alleen nieuw beleid als dat onvermijdelijk is.

De financiële positie beperkt ons in de realisering van ambities om Goirle mooier, leefbaarder, socialer, duurzamer, etc. te maken. De uitvoering van het bestuursakkoord komt daarmee onder druk te staan. Nieuwe beleidsinitiatieven kosten immers vaak geld en dat kan nu alleen worden gevonden door herschikking van middelen voor bestaand beleid.

Geld voor nieuw beleid moet dus worden gevonden door bestaand beleid af te bouwen. Soms kan dat, doordat taken niet meer actueel of belangrijk zijn, maar vaak leidt dat tot lastige keuzes. Het is een keuze om pas op de plaats te maken met nieuw beleid, in afwachting van betere tijden. In deze voorjaarsnota hebben we beleidsontwikkelingen geschetst die wij wenselijk achten, maar waarvan we ons realiseren dat die leiden tot een beslag op schaarse middelen. Soms is het onvermijdelijk om middelen voor nieuw beleid vrij te maken.

Consequenties van deze keuze zijn:

- Voor veel van de genoemde beleidsontwikkelingen is geen geld;
- De uitvoering van het bestuursakkoord stopt;
- Projecten worden uitgesteld;
- Moties van de gemeenteraad, bijvoorbeeld t.a.v. een bouwhal en geluidsscherm kunnen niet worden uitgevoerd.

Programma 1 Inwoner

Thema 1.1 Preventie

Beleidsontwikkeling

Back to basics 2.0

Back to basics 2.0 is aan een herziening toe. Wij zien enerzijds dat de vraag naar zorg alleen maar lijkt toe te nemen en anderzijds kunnen wij nog onvoldoende monitoren of de investeringen in het voorliggend veld en in preventieve maatregelen hun vruchten afwerpen. Back to basics 2.0 gaat uit van de kracht van de samenleving, van het ondersteunen van inwoners om elkaar te helpen. Preventie staat voorop. Waar inwoners hulp nodig hebben, proberen wij hen dat eerst te bieden via het voorliggend veld, zoals het maatschappelijk werk. Is dat onvoldoende dan hebben wij een scala aan maatwerkvoorzieningen. De grote vraag voor ons is nu of het uitgangspunt dat iedereen de juiste zorg krijgt ongeacht de kosten ook in deze tijd nog steeds overeind kan blijven staan. Wij zullen binnenkort een besluit nemen of Back to basics 2.0 herijkt wordt, dan wel dat wij overgaan tot het ontwikkelen van nieuw beleid voor het hele sociaal domein.

Kiemuur en Bij Wies

Kiemuur en Bij Wies zijn in januari 2019 gestart voor een pilot van 2 keer een jaar. De pilotfase van deze laagdrempelige inloop eindigt per 1-1-2021 en het is van belang deze structureel voort te zetten om personen met een psychische kwetsbaarheid in beeld te houden. Het is een wettelijke taak om een laagdrempelige inloop te hebben. Hiermee voldoen we aan deze taak.

Buurtbemiddeling

Buurtbemiddeling is gestart in 2018 en loopt nu 3 jaar. In 2020 is er opnieuw een eenmalige subsidie verstrekt. Het is van belang om deze buurtbemiddeling structureel op te nemen, omdat deze preventieve maatregel bijdraagt aan het voorkomen van escalaties tussen burens, waardoor inwoners prettiger kunnen wonen in hun eigen huis. Dit voorkomt onnodige gezondheidsklachten en zorgkosten.

Thema 1.2 Onderwijs

Beleidsontwikkeling

Mill Hillcollege Goirle

Er zijn twee scenario's waarlangs dit project kan worden uitgewerkt. Op de eerste plaats volledig vervangende nieuwbouw aan de zuidzijde van het huidige schoolgebouw en op de tweede plaats gedeeltelijke vervangende nieuwbouw in combinatie met renovatie. Het schoolbestuur en de directie hebben hun nadrukkelijke voorkeur uitgesproken voor de realisering van volledig vervangende nieuwbouw. Beoogd wordt in de loop van 2020 alle relevante aspecten tussen het schoolbestuur en de gemeente nader te verkennen en te bespreken. Het resultaat van het overleg moet uitmonden in een definitieve keuze voor een scenario, waarover zowel gemeentelijke- als school bestuurlijke besluitvorming moet plaats vinden. Naar huidig inzicht wordt start bouw beoogd in 2023. Hiervoor is inmiddels een halve kapitaallast ad € 400.000 in de meerjarenbegroting opgenomen. Binnen dit scenario is de afronding van de bouw en de ingebruikname gepland in 2024. De (hele) kapitaallast wordt alsdan geraamd op € 800.000.

Kansenteams in Goirle

Gemeente Goirle gaat de ondersteuningsstructuur voor kinderen van 0-13 jaar anders organiseren. Er is in maart 2020 gestart met twee proeftuinen kansenteams op Kindcentrum Frankische Driehoek en Kindcentrum Grobbendonck. Kosten zijn in kaart gebracht. Bestaande middelen (onderwijs en preventief jeugdbeleid) worden hiervoor ingezet. De proeftuinen lopen t/m eind 2020. Begin 2021 worden de resultaten gepresenteerd. Afname beschikkingen jeugdzorg vanuit gemeente, jeugd- en huisarts is één van de resultaten die we hiermee hopen te bereiken.

Coördinatie Taalhuis

In ons gemeentelijk beleid streven we naar inclusie, op basis waarvan iedere inwoner telt en mee moet kunnen doen aan de samenleving. Onderdeel van onze inclusieagenda is het behulpzaam zijn van laaggeletterden bij het verwerven van basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden. Deze activiteiten worden grotendeels uitgevoerd door vrijwilligers, maar dit dient te worden gecoördineerd. De kosten van de coördinator bedragen € 30.000 op jaarbasis. De helft van dit bedrag (t.w. € 15.000) in 2021 wordt bekostigd uit een bestaand budget voor statushouders. Voor 2021 ontbreekt nog een bedrag ad € 15.000 ter dekking van de coördinatiekosten waarmee uitvoering kan worden gegeven aan het inclusiebeleid voor de doelgroep NT1.

Thema 1.3 Zorg en activering

Beleidsontwikkeling

Grip op het sociaal domein

Het lokaal opgave team introduceert een manier van werken in het sociaal domein die zorgt voor het maken van keuzes op basis van feiten en inzichten en toenemende voorspelbaarheid. Kortom, weten hoe de doelgroepen binnen onze samenleving zich ontwikkelen en hoe we hierop kunnen anticiperen. We zien ontwikkelingen beter en eerder aankomen waardoor de ruimte om tot keuzes te komen groter is. Het is daarmee een gespreksplatform binnen het sociaal domein van de gemeente Goirle waar integrale afwegingen gemaakt kunnen worden om tot doelmatige en passende maatregelen te komen. Vanuit het lokaal opgave team kunnen beheersmaatregelen worden geïnitieerd, geïmplementeerd en gemonitord. Daarmee is het lokaal opgave team een instrument om te komen tot meer beheersing in het sociaal domein.

Jeugdhulp

Zoals aangegeven in bij de strategische keuzes wordt in deze voorjaarsnota rekening gehouden met grote kostenstijgingen binnen Jeugdhulp. Bij deze geraamde kostenstijgingen is nog geen rekening gehouden met de effecten van de deels reeds getroffen regionale en lokale beheersmaatregelen. Bij regionale maatregelen moet worden gedacht aan de schakelteams, verscherping van het accountmanagement en het maatpact. Lokale maatregelen zijn onder meer het Lokaal Opgave Team, de kansenteams en de doorontwikkeling van 't Loket.

Beschermd wonen

We gaan door met de voorbereidingen van de doordecentralisatie van beschermd wonen en daar zullen ook pilots bij horen. Tot nu toe zijn deze pilots bekostigd uit de overschot beschermd wonen van de centrumgemeente Tilburg.

De omvang van de pilots en de kosten daarvan in 2021 zijn op dit moment nog niet bekend.

Inburgering

Er komt per 1 juli 2021 een nieuwe Wet inburgering. Gemeenten worden weer volledig verantwoordelijk voor de inburgering van nieuwkomers.

Voor de nieuwe wet Inburgering zijn financiële middelen nodig voor de uitvoering (klantmanagement, beleid en administratie) en voor inkoop en uitvoering trajecten gericht op inburgering en maatschappelijke oriëntatie. Nog niet bekend is hoeveel extra middelen we van het Rijk gaan ontvangen. Een deel van de kosten is afhankelijk van het aantal inburgeraars. Dat aantal kan fluctueren in de loop van de jaren afhankelijk van de situatie in de wereld, maar de kosten zijn ook afhankelijk van de gezinssamenstelling. (Veel alleenstaanden, en dus veel inburgeraars en hogere kosten, of veel gezinnen met jongere kinderen, en dus minder inburgeraars en lagere kosten.)

Schuldhelpverlening

De Wet gemeentelijke schuldhelpverlening wordt per 1 januari 2021 gewijzigd.

De Wet gemeentelijke schuldhelpverlening wordt gewijzigd in die zin dat er een verplichting komt voor gemeenten om signalen van betalingsachterstand van o.a. woningcorporaties, energiebedrijven, waterleidingbedrijven en ziektekostenverzekeraars op te pakken. De wijze waarop is nog vormvrij, maar het zal extra tijd gaan kosten. Bovendien moet er geïnvesteerd worden in ICT. Het zou mooi zijn als we deze vroegsignalering dicht tegen 't Loket kunnen organiseren. 't Loket krijgt daarmee ook een outreachende rol richting klant. Nog niet duidelijk is of we er ook extra geld voor krijgen.

Re-integratie

De structurele uitgaven re-integratie nemen toe, dat komt met name door:

- het aantal plaatsingen bij de Diamantgroep waarmee ook structureel begeleidingskosten betaald worden;
- de extra re-integratiekosten die de nieuwe wet inburgering met zich meebrengt. (Zie ook bij Inburgering.)

We hadden in 2019 een tekort op het budget voor uitkeringen en daar zit dus ook geen ruimte voor toevoeging aan het re-integratiebudget.

De structurele lasten bestaan o.a. uit € 91.000 salariskosten vast personeel. Het re-integratiebudget kan deze lasten niet meer dragen.

Minimabeleid

De structurele lasten van het minimabeleid stijgen. Een globale check van de uitgaven 2019 in relatie tot de begroting 2020 wijst uit dat de begroting redelijk in de pas loopt met de te verwachten uitgaven. Echter is er een raadsbrede wens om te komen tot een meedoenregeling voor volwassenen. Daarvoor is in 2021 € 50.000 geraamd en vanaf 2022 structureel € 100.000. Een globale schatting wijst uit dat minimaal € 100.000 noodzakelijk is en er dus incidenteel € 50.000 extra nodig is als een dergelijke regeling in 2021 wordt ingevoerd.

Maatpact Fase 3

Bestuurlijke besluitvorming over de continuering van Maatpact fase 2 (2020) heeft reeds plaatsgevonden op basis van de resultaten van fase 1. Het ligt in de lijn der verwachting dat de gemeente Goirle het project Maatpact waar zij is ingestapt, zal willen afmaken. In 2021 gaat volgens planning de laatste fase (fase 3) van start. De kosten voor fase 3 bedragen naar schatting € 100.000,00 voor de gemeente Goirle. Deze kosten zijn (net als in de andere fasen) verdeeld in € 40.000,00 projectkosten (overhead) en € 60.000,00 zorgkosten (jeugd, wmo en participatie). In de berekening van deze kosten is nog geen rekening gehouden met het te verwachten (structurele) financiële rendement van de nieuwe aanpak. Tot slot dient gezegd te worden dat het aandeel zorgkosten, kosten zijn die zonder het Maatpact ook gemaakt zouden worden. Het zijn kosten die gemaakt worden om te voorzien in de zorg voor inwoners van Goirle. De daadwerkelijke kosten zijn ongewis en kunnen wat hoger of wat lager uitvallen. Dit is niet anders dan wanneer een casus een niet-Maatpact traject zou lopen.

Programma 2 Leefomgeving

Thema 2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik

Beleidsontwikkeling

Proeftuin

Eind 2019, begin 2020 zijn randvoorwaarden opgesteld waarbinnen manege de Heideruiter, puinsorteerinstallatie Paulissen en de gemeentewerf hun toekomstplannen kunnen ontwikkelen. Deze toekomstplannen zijn inmiddels in hoofdlijnen uitgewerkt en vormen samen een inrichtingsplan voor de Fokmast. Dit inrichtingsplan is de basis voor het bestemmingsplan Fokmast. Daarnaast dient ook aangetoond te worden dat een en ander financieel haalbaar is voor alle stakeholders, waaronder dus ook de gemeente. Om de ontwikkelingen mogelijk te maken zullen flankerende maatregelen genomen moeten worden die een positieve bijdrage leveren voor het Natura 2000 gebied Regte Heide. Een aantal van deze maatregelen komen voor rekening van de gemeente. Zowel over het inrichtingsplan als over de financiële consequenties is een gesprek met de gemeenteraad wenselijk. Vanwege de coronacrisis loopt de uitwerking van het inrichtingsplan (en bestemmingsplan) en financiële consequenties wat minder voorspoedig. Op een later moment zal de raad inhoudelijk geïnformeerd worden en om richting worden gevraagd.

Ontwikkeling hoek Kalverstraat/Tilburgseweg

In 2021 willen wij graag tot besluitvorming over een invulling van de hoek Kalverstraat/Tilburgseweg komen. Uw raad heeft gevraagd om daarvoor een voorstel te doen. Zoals bekend is het niet eenvoudig om alle wensen die er zijn voor deze locatie gerealiseerd te krijgen. Wij verwachten dat wij een voorstel voor het uitwerken van meerdere scenario's na de zomervakantie aan u kunnen voorleggen zodat u daaraan richting kunt geven.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Het door het college en de raad vastgestelde VTH-beleid 2019-2022 is gebaseerd op de toekomstvisie van de Raad en het Bestuursakkoord en vereist in 2021 op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving acties om het vertrouwen van inwoners en ondernemers in onze organisatie te verbeteren, de veiligheid van de leefomgeving te vergroten, onze communicatie te verbeteren en het naleef gedrag te verhogen.

De taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving nemen toe in verband met de voorbereiding op en de invoering van de Omgevingswet. Taken kunnen niet worden geschrapt of verschoven, het beschikbare budget is nodig om de huidige taken te vervullen. Om bovengenoemde initiatieven te realiseren is voor 2021, 2022 en 2023 een extra budget nodig ter grootte van 0,5 fte, oftewel € 50.000.

Actualisatie van het verkeer en vervoerbeleid (GVVP)

Het GVVP van de gemeente Goirle is in 2013 vastgesteld. Zowel vakinhoudelijk als beleidsmatig zijn er in de afgelopen jaren veel ontwikkelingen geweest binnen het verkeer en vervoer. Ambities uit het GVVP in de omgevingsvisie worden vertaald in regels zoals nu opgenomen zijn in het bestemmingsplan en verordeningen. Daarom is het belangrijk dat we ons GVVP tegen het licht houden van de laatste ontwikkelingen en het waar nodig aanvullen.

Oplaadkaart en het Elektrisch vervoer

In het kader van de collectieve aanbesteding voor de plaatsing, het beheer, onderhoud en exploitatie van publieke laadinfrastructuur geven de provincies Noord-Brabant en Limburg en de samenwerkende gemeenten gehoor aan de nationale oproep om elektrisch rijden te stimuleren. Vanuit deze samenwerking wil de gemeente Goirle haar beleid voor Elektrisch Vervoer (EV) actualiseren op de nieuwe ontwikkelingen. Strategisch willen wij in Goirle een oplaadkaart ontwikkelen waarin de strategische locaties van publieke oplaadpunten worden vastgesteld.

Klimaatadaptatie

In 2019 is zowel een regionale, als een lokale klimaatstresstest uitgevoerd. Als vervolg hierop wordt dit jaar de bijbehorende klimaatrisicodialoog gevoerd. Dit levert belangrijke input voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Er is momenteel nog geen zicht op de financiële consequenties die de uitkomsten hiervan hebben voor 2021 en latere jaren.

Wanneer de gemeenteraad behoefte heeft aan een meer klimaatadaptieve koers voor de leefomgeving en openbare ruimte, dan zullen hier waarschijnlijk aanvullende middelen voor vrij gemaakt worden.

Programma Water en Riolering (PWR)

In 2020 wordt het nieuwe Programma Water en Riolering opgesteld en aangeboden aan de gemeenteraad. Dit was voorheen het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Op basis van de huidige inzichten en gegevens, lijkt het erop dat voor het investeringskapitaal riolering een "pauzejaar" ingelast kan worden in 2021. De huidige inzichten en recente doorrekeningen laten zien dat de rioolheffing voor 2021 niet, of slechts beperkt, zal stijgen om kostendekkend te zijn.

Thema 2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen

Beleidsontwikkeling

Omgevingsvisie

De omgevingswet dwingt ons om een Omgevingsvisie op te stellen waarin alle ruimtelijk beleid wordt samengevoegd. Het proces kost ambtelijke capaciteit, wat ten koste gaat van reguliere taken zoals het actualiseren van beleid. Waar mogelijk worden koppelingen gezocht. Het speelbeleidsplan en het kapbeleid worden in het kader van de omgevingsvisie in 2020 geactualiseerd.

Omgevingswet

Ook in 2021 worden er kosten gemaakt voor de invoering van de omgevingswet. Inmiddels is bekend gemaakt dat de invoering van de wet zal worden uitgesteld tot een nog nader te bepalen datum. Uitstel was, ook zonder de coronacrisis, eigenlijk onvermijdelijk. De invoering vraagt nog heel veel ambtelijke inzet en bestuurlijke besluitvorming. Met name op het gebied van vergunningverlening, applicatiebeheer en bestemmingsplannen.

Kapbeleid

Het kapbeleid wordt dit jaar geactualiseerd, gelijktijdig met de aanpassingen in de APV. Het kapbeleid moet duidelijk zijn voor inwoners en moet geen onnodige regeldruk geven. Tegelijkertijd moet het waardevolle groen in Goirle en Riel beschermd blijven. Mogelijk brengt het nieuwe beleid extra kosten met zich mee.

Circulair ambachtscentrum

De huidige Milieustraat aan de Nobelstraat heeft niet voldoende capaciteit om alle stromen te ontvangen en verwerken. Er vindt een onderzoek plaats naar de mogelijkheden om de bulkstromen tuin & puin te verplaatsen naar een andere locatie en kringloopwinkel La Poubelle om te vormen naar een circulair ambachtscentrum. Bij het vinden van een geschikte locatie voor de bulkstromen wordt samenwerking in regionaal verband als serieuze optie meegenomen.

Thema 2.3 Zorg voor veilige leefomgeving

Beleidsontwikkeling

Integrale veiligheid

Op 22 oktober 2019 is de Kadernota Integrale Veiligheid 2019-2022 vastgesteld en sindsdien is er geen sprake van nieuwe ontwikkelingen.

Programma 3 Bedrijvigheid

Thema 3.1 Bedrijvigheid

Beleidsontwikkeling

Economische agenda

In 2020 wordt de Economische Agenda vastgesteld. Hierin staan de prioriteiten voor de komende jaren. Voor 2021 in ieder geval de uitvoering Detailhandelsvisie 2020, het opstellen Visie Buitengebied in Balans 2021 in relatie met Omgevingsvisie en met aansluitend een Uitvoeringsprogramma.

Verder actualiseren we in 2021 het Horecabeleid, het Evenementenbeleid en de Citymarketing.

Regionaal ruiterknooppuntenroute

De regionale werkgroep Recreatie en Toerisme onderzoekt de mogelijkheden van een regionaal ruiterknooppuntenroute, inclusief kostenschattting. Het is waarschijnlijk dat dit niet binnen bestaand budget past.

Citymarketing

Tot en met 2020 is geïnvesteerd in de Streetrace en vanwege het uitstelen van de Streetrace door de corona crisis wordt het budget dat voor 2020 was gereserveerd overgeboekt naar 2021.

Vanaf 2021 wordt het budget breder ingezet. Dit past binnen hetzelfde budget.

Programma 4 Bestuur en organisatie

Thema 4.1 Bestuur

Beleidsontwikkelingen

GHO samenwerking

De GHO samenwerking ontwikkelt zich door. Zoals in de uitvoeringsagenda is opgenomen zijn we in 2019 overgegaan naar hetzelfde ICT-platform als de gemeente Oisterwijk en Hilvarenbeek. Daarnaast werken de gemeenten vanaf 2020 met hetzelfde financiële systeem. Ook wordt er gewerkt aan verdere harmonisering van processen. De samenwerking ontwikkelt zich door van organisch groeien naar meer sturing op de effecten en resultaten van de samenwerking. Daarvoor stellen we in 2020 een slimme samenwerkingsagenda op en gaan we aan de slag met een programma 'samenwerken'. In 2021 en in de jaren daarna wordt hier verder invulling aan gegeven.

De GHO-gemeenten hebben in 2020 nieuwe afspraken gemaakt over kostenverrekening en budgetten. Voor de kosten van programmamanagement en gezamenlijke activiteiten wordt voortaan jaarlijks een budget geraamd door het Programmamanagementteam. Gelet op de lasten in de afgelopen jaren is een budget van € 10.000 toereikend.

Eerder is er geen budget geraamd voor gezamenlijke GHO-activiteiten. Deze kosten werden wel gemaakt en werden uit verschillende budgetten betaald.

Vergaderinstallatie

De huidige vergaderinstallatie (microfoonposten) is afgeschreven en wordt niet meer ondersteund door de fabrikant. Daarom moet een nieuwe vergaderinstallatie worden aangeschaft die weer aan de eisen van de tijd voldoet. De investeringskosten worden geraamd op € 50.000. De daaruit voortvloeiende kapitaallasten bedragen afgerond € 6.000.

Thema 4.2 Dienstverlening

Beleidsontwikkelingen

KCC

Begin 2020 laten we een onderzoek uitvoeren naar de meerwaarde van een klantcontactcentrum (kcc). De uitkomsten zijn nog niet allemaal bekend, maar we zien nu al de meerwaarde van een kcc voor het verbeteren van onze dienstverlening. Ook binnen het traject rondom de organisatieontwikkeling neemt (het verbeteren van de) dienstverlening een belangrijke plek in. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt een ontwikkelscenario voorgesteld.

Burgerpanel

We betrekken onze inwoners graag bij onze opgaven. We doen dat nu bijvoorbeeld met enquêtes en bijeenkomsten. Met het inwonerpanel hebben we in 2020 een nieuwe manier gevonden om de mening van onze inwoners te peilen. We hopen en verwachten dat we zo ook meningen krijgen van inwoners die we nu nog niet zo goed bereiken. Bijvoorbeeld omdat ze het Goirles Belang niet lezen of geen Facebook hebben. Of gewoon geen tijd hebben om naar een informatieavond te komen. Een onderzoek via het inwonerpanel kun je gemakkelijk en snel op je telefoon invullen. Als we het inwonerpanel ook na 2020 willen inzetten, is structureel € 6.000 per jaar nodig.

Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsontwikkelingen

Herverdeling gemeentefonds

Vanaf 2022 staat een omvangrijke herverdeling van het Gemeentefonds op het programma. Op basis van de eerste uitkomsten van de herverdeling bleek voor gemeenten zoals Goirle dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds met ca. 8% wordt gekort, ten gunste van grote gemeenten met een zwakkere sociale structuur. Vanwege de grote herverdeeffecten is de invoering een jaar uitgesteld. Die wordt nu voorzien in 2022. Wij verwachten dat de scherpe kantjes van de herverdeling worden bijgeschaafd. Desalniettemin houden wij rekening met een flinke korting, oplopend tot € 1,2 miljoen. Dit is de helft van de eerste indicaties. Pas tegen het einde van dit jaar wordt duidelijk hoe de herverdeling voor Goirle uitpakt. Dit betekent een flink risico in de ramingen van de Voorjaarsnota en de Begroting 2022 – 2024.

Hondenbelasting

Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2020 – 2023 is een motie aangenomen die het college oproept om een voorstel voor afschaffen van hondenbelasting voor te leggen aan de gemeenteraad. Met het afschaffen van de hondenbelasting, vallen de opbrengsten per direct weg. Een deel van de kosten die we maken vervalt ook. Maar het grootste deel van de kosten blijft bestaan, zonder dat hier dekking voor is. Dit geeft een tekort van € 70.000. Met het oog op het tekort in de meerjarenbegroting vinden wij het niet verantwoord om nu een voorstel voor afschaffing van deze belasting te doen.

Thema 5.2 Overhead

Beleidsontwikkelingen

Organisatieontwikkeling

In het kader van de organisatieontwikkeling is in 2018/2019 gestart met een ontwikkelingstraject om te komen tot een wendbare, veerkrachtige en toekomstbestendige organisatie. In 2020 en 2021 wordt dit traject vervolgd.

In 2021 worden veranderingen om te komen tot de toekomstbestendige organisatie geïmplementeerd. De doorontwikkeling van de organisatie vraagt begeleiding en training en coaching van teams, medewerkers en management. Hiervoor is een eenmalig budget van € 30.000 nodig.

Verbetering informatievoorziening

De komende jaren willen we meer gegevensuitwisseling tussen applicaties en met (landelijke) voorzieningen mogelijk maken. We vergroten hiermee de kwaliteit van de gegevenshuishouding en we werken stapsgewijs aan een verbetering van de informatievoorziening. Zowel maatschappelijk, tussen overheden als binnen de eigen organisatie werken we mee aan deze belangrijke ontwikkeling. We vernieuwen daarnaast systemen die bijdragen aan onze (fysieke) dienstverlening.

GHO-samenwerking

Sinds vorig jaar zijn we aangesloten bij het gemeentelijke samenwerkingsverband Equalit waarmee kansen zijn ontstaan om in GHO-verband verregaand samen te werken. We starten met de uitvoering van kleinere initiatieven uit onze GHO i-Visie, die afgelopen jaar is vastgesteld door het College. Grotere projecten waarvan nu nog onduidelijk is of deze worden opgestart zullen op een later moment en per project worden voorgelegd, inclusief bijbehorende begroting.

Landelijke ontwikkelingen & Common Ground

We vergroten het eigenaarschap op het gebied van de informatievoorziening door mee te ontwikkelen in de richting van Common Ground. Common Ground is ontstaan vanuit het idee om naast de bestaande gemeentelijke ICT-infrastructuur een nieuwe, moderne ICT-infrastructuur te bouwen voor de uitwisseling van gegevens binnen en tussen gemeenten. We vernieuwen hiermee onze dienstverlening en bedrijfsvoering ingrijpend. We worden minder afhankelijk van (ICT-) leveranciers. We geven zo uitvoering aan de gezamenlijke ambities binnen GHO en de share van Equalit die we op dit gebied hebben. Anderzijds zien we ook een aantal nieuwe ontwikkelingen op ons afkomen vanuit landelijke wetgeving, de wet digitale toegankelijkheid en de wet hergebruik overheidsinformatie zijn hier voorbeelden van. Dit budget is ook bedoeld om hier uitvoering aan te kunnen geven.

Financiën

Update meerjarenbegroting

	Jaar	2021	2022	2023	2024
	Uitkomst Meerjarenbegroting (MJB)	-325	161	124	124
	Gedekt uit de awr				
1.	Toerekening uren re-integratie administratieve correctie begroting	140	140	140	140
2.	Lagere kapitaallasten financieel systeem	20	20	20	20
	Nieuwe uitkomst MJB	-165	321	284	284

Financiële gevolgen autonome ontwikkelingen

	Jaar	2021	2022	2023	2024
	Nieuwe uitkomst MJB	-165	321	284	284
a.	Volledige kapitaallasten (ver) nieuwbouw Mill Hill	0	0	0	-400
b.	Hogere structurele lasten WMO				
	WMO begeleiding, zorg in natura	-305	-305	-305	-305
	WMO begeleiding, pgb	117	117	117	117
c.	Hogere structurele lasten Jeugdzorg				
	Jeugdzorg	-1.380	-1.380	-1.380	-1.380
	compensatie woonplaatsbeginsel	1.000	1.000	1.000	1.000
	meegenomen prijsstijgingen 1,7% AU	102	102	102	102
	Vanaf 2022 is rekening gehouden met een voordeel van € 200.000 vanwege maatregelen				
d.	Lagere opbrengst leges Omgevingswet	0	-150	-150	-150
e.	Bestrijden eikenprocessierups	-30	-30	-30	-30
f.	Extra bestuurskosten (B&W) vanwege het bereiken van het aantal van 24.000 inwoners	0	-25	-25	-25
g.	Herverdeling gemeentefonds	0	-600	-1.200	-1.200
h.	Nadeel rente inzet structureel dekkingsmiddel	-53	-53	-53	-53
	MJB incl. Autonome ontwikkelingen	-714	-1.003	-1.640	-2.040

Volledige kapitaallasten (ver)nieuwbouw Mill Hill

In de vorige meerjarenbegroting is voor 2023 rekening gehouden met de halve kapitaallasten van de (ver) nieuwbouw van het Mill Hill College. Vanaf 2024 wordt rekening gehouden met de volledige kapitaallasten.

Jeugdwet en Wmo

We hebben het benodigde budget berekend aan de hand van de meest recente informatie van Tilburg. In de jaarrekening is al een verdere overschrijding gemeld, die structureel doorwerkt. Daarnaast houden we rekening met 6% toename door volume en prijsontwikkelingen. Vanaf 2022 rekenen we nog eens met 4,5% stijging. In verband met de wetwijziging per 1 januari a.s. met betrekking tot het woonplaatsbeginsel verwachten wij een sterke afname van de kosten die bij Goirle in rekening worden gebracht. Wij schatten dat voorlopig in op € 1.000.000.

Leges omgevingsvergunningen

Door de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet verwachten wij een daling van de opbrengst van vergunningverlening. De opbrengst wordt nu geraamd op € 750.000, waarvan naar verwachting € 150.000 wegvalt. Vanwege het uitstel van de nieuwe Omgevingswet gaan we uit van dat nadeel vanaf 2022.

Eikenprocessierups

Voor 2020 hebben we een brede aanpak voor bestrijding van de Processierups opgezet. Daarin is aandacht voor preventieve bestrijding en het ruimen van nesten maar ook voor communicatie richting inwoners en bedrijven. Vorig jaar waren de kosten voor bestrijding veel hoger dan begroot. Dit jaar verwachten we ook veel rupsen en dus aanzienlijke kosten voor bestrijding. Bij de autonome ontwikkelingen hebben we extra budget van € 30.000 opgenomen.

Extra bestuurskosten

Wij verwachten dat Goirle in 2021 de inwonersgrens van 24.000 inwoners zal halen. Dat betekent extra lasten omdat de salariëring van de leden van het College in een hogere klasse terecht komt.

Herverdeling gemeentefonds

De herverdeling van het gemeentefonds is weliswaar uitgesteld tot 2022, maar komt er wel aan. Wij hebben rekening gehouden met een korting van 8%, uitgesmeerd over vier jaren. De maximale korting per jaar bedraagt naar verwachting € 25 per inwoner, ofwel € 600.000 per jaar cumulatief. Het is nog onzeker hoe de herverdeling specifiek voor Goirle uitpakt. Het effect voor de individuele gemeenten is niet bekend gemaakt en er wordt nog geschaafd aan het verdeelmodel. Duidelijkheid komt er pas tegen het einde van dit jaar.

Nadeel rente als structureel dekkingsmiddel

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) adviseert nadrukkelijk om geen rente meer toe te rekenen aan het eigen vermogen. De gemeenten mogen dat nog wel doen maar dan onder bepaalde voorwaarden. Tot en met de begroting 2020 is dat nog bestaand beleid. In 2020 willen we nog met een voorstel komen om het advies van het BBV op te volgen. Omdat de berekende rente van € 4 miljoen als structureel dekkingsmiddel in de begroting is opgenomen ontstaat een nadeel van € 53.000.

Samenvatting nieuw beleid

Ondanks de opdracht om de meerjarenbegroting in evenwicht te brengen, worden ook middelen gevraagd voor nieuwe beleidsinitiatieven. Soms om invulling te geven aan wetgeving die op ons afkomt, om het collegeprogramma te realiseren of omdat de reguliere taakuitvoering of de bedrijfsvoering dat vraagt. Deze wensen zijn bij de thema's toegelicht. Honorering van de wensen vraagt het volgende beslag op de financiële ruimte.

Tabel 3 Financiële vertaling wensen nieuw beleid

Jaar	2021	2022	2023	2024
Omschrijving nieuwe wens				
Kiemuur en bij Wies	30	30	30	30
Buurtbemiddeling	10	10	10	10
Coördinatie Taalhuis	15	15	15	15
Re-integratie	91	91	91	91
Minimabeleid	50	0	0	0
Schuldhelpverlening	20	20	20	20
Inburgering	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Maatpact	100	0	0	0
Incidenteel dekken reserve sociaal domein	-100	0	0	0
Uitvoering VTH beleid	50	50	50	0
Budget invoering Omgevingswet	150	0	0	0
Geluid raadszaal (investering € 50.000)	6	6	6	6
GHO samenwerking activiteiten	10	10	10	10
Organisatie ontwikkeling	30	0	0	0
Meerkosten KCC	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Inzet burgerpanel	6	6	6	6
Verbetering informatievoorziening	10	10	10	10
GHO samenwerking ICT	25	0	0	0
Common Ground	20	20	20	20
Lasten nieuw beleid	523	268	268	218

Follow up bezuinigingen 2020 - 2023

In het dekkingsplan zijn de volgende bezuinigingen meegenomen voor 2020 - 2023. In dit overzicht zijn de amendementen verwerkt die bij de vaststelling van de meerjarenbegroting zijn aangenomen.

Meerjarenbegroting 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsopgave	-2.527	-1.831	-1.588	-1.921
Basis pakket				
Vervallen poetsbon	50	100	100	100
Randvoorzieningen onderwijs	0	51	102	102
Taakstellende bezuiniging formatie, bedrijfsvoering	75	150	225	300
Kapitaallasten projecten Infraplan	55	55	55	55
Afschaffen wifi	7	7	7	7
Minder afvalbakken	0	20	20	20
ozb 20% in 2020	930	945	960	975
Bouwstenen				
Subsidie Zorg en Hulp-buurtbemiddeling	0	10	10	10
Commissie Kunst en Cultuur	0	50	50	50
Zwerfafval opruimen door sportclubs	0	20	20	20
Waarderingsubsidie Sport	0	42	83	83
Sjors Sportief	0	6	6	6
Peutervoorzieningen	25	38	50	50
Marietje Kessels	0	3	3	3
Huisvesting Stichting Jong, Mainframe	0	0	0	45
Toeristenbelasting	0	22	33	44
Subsidie Factorium/Bibliotheek/SCAG	0	50	150	300
Budget extra regeling	0	-50	-100	-100

Toelichting realisatie:

Bezuiniging Factorium/Bibliotheek/ SCAG

De bezuiniging van drie ton op de culturele instellingen wordt gerealiseerd. Factorium gaat zichzelf ombouwen naar een geprivatiseerde cultuureducatieschool en wij bouwen onze subsidie volgens het dekkingsplan geleidelijk af met € 300.000.

Taakstellende bezuiniging op de formatie

In het dekkingsplan bij de meerjarenbegroting is een taakstellende besparing op de bedrijfsvoering vastgesteld van € 75.000 in 2020, oplopend naar € 300.000 in 2023. Bij de invulling van die bezuinigingsopgave hebben wij in eerste instantie gezocht naar verhoging van de efficiency in de organisatie. Zo gaan wij er van uit dat in de organisatieontwikkeling het aantal managementfuncties wordt teruggebracht. Deze efficiencyslag leidt, mits goed uitgevoerd, niet direct tot vermindering van de dienstverlening aan inwoners, college en gemeenteraad. Daarmee kan echter niet de volledige taakstelling worden ingevuld. .

Dat betekent dat wij kiezen om de dienstverlening op onderdelen te beperken, minder taken uit te voeren, dan wel in te leveren op kwaliteit. We doen dat door op termijn de formatie voor interne controle en bij het bestuurssecretariaat te verminderen. De vacature voor medewerker kunst wordt al met ingang van 2020 niet ingevuld. Na invoering van de omgevingswet en deregulering brengen we de formatie voor vergunningverlening met 1 fte terug. Daarvoor is nodig dat het beleid wordt aangepast, waarmee meer verbouwingen vergunningvrij worden. Ook kapvergunningen en diverse APV-vergunningen (bijvoorbeeld evenementen) moeten gedereguleerd worden om de taakstelling te realiseren. Wij hebben de taakstelling als volgt ingevuld:

Jaar	2020	2021	2022	2023
Taakstelling	75.000	150.000	225.000	300.000
Verhoging efficiency	30.121	134.430	166.430	166.430
Keuzes in takenpakket en dienstverlening	46.000	31.000	64.000	134.000
Totaal bezuiniging	76.121	165.430	230.430	300.430

Invulling p.m. posten

In het dekkingsplan zijn enkele budgetverruimende maatregelen opgenomen die nog niet concreet ingevuld konden worden. Dit uitzoeken vraagt wat meer tijd en deze p.m. posten kunnen we nu nog niet concreet invullen.

Opbrengsten reclame p.m.

Met de plaatsing van een reclamemast langs de A58 en/of reclamevoorzieningen langs de invalswegen kunnen extra inkomsten worden gerealiseerd. Het is de moeite waard dit verdienmodel te onderzoeken. Omdat hier tijd mee gemoeid gaat is nu nog niet aan te geven wat dat kan opleveren.

Opbrengsten windmolens en zonneparken p.m.

Geluiden gaan dat met de realisatie van windmolens en zonneparken geld valt te verdienen. Deze ontwikkelingen staan nog in de kinderschoenen. Op dit moment is nog onduidelijk hoeveel geld er te verdienen valt en/of en in hoeverre dit geld dan terug moet vloeien naar betrokken inwoners en/of dat er dan nog geld over blijft om de gemeentekas mee te vullen. De verwachting is dat het traject van de REKS daar de komende jaren duidelijkheid in zal bieden. Daarom kiest het college ervoor om dit nu niet in te rekenen. Wanneer er duidelijkheid is over de daadwerkelijke realisatie worden mogelijke inkomsten opgenomen in de begroting.

Parkeerbelasting p.m.

In theorie kan het fiscaliseren van het parkeren geld opleveren. Echter ten behoeve van het kunnen fiscaliseren zijn ook beheermaatregelen en onderhoud nodig. Gelet op de kosten hiervan in combinatie met de effecten van betaald parkeren voor de aantrekkelijkheid van het centrum en de mogelijke overlast in omliggende woonstraten, kiest het college ervoor om deze maatregel op dit moment nog niet in te rekenen. Het college wil deze optie voor de toekomst wel onderzoeken.

Uitgangspunten begroting 2021

	2020	2021
Autonome gegevens		
Aantal inwoners per 1 januari	23.950	24.000
Aantal woonruimten 1 januari	10.360	10.450
Jaarlijkse toename inwoners	150	200
Jaarlijkse toename woningen	75	100
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	1.470	1.460
Aantal leerlingen (voortgezet)		
speciaal onderwijs	520	480
Aantal leerlingen basisonderwijs	2.350	2.350

Overige uitgangspunten		
Stijging van de lonen	3,00%	3,00%
Stijging lonen meerjarenbegroting	2,50%	3,00%

Stijging van de prijzen	1,00%	1,50%
Stijging prijzen in 2022 tot en met 2024	1,50%	1,50%

Rekenrente algemene dienst	2,00%	1,00%
Rekenrente reserves	1,09%	wordt berekend
Rekenrente grondexploitatie 2020	0,69%	wordt berekend
Rente-omslagpercentage 2020	1,20% afgerond 1,50%	
Rente-omslagpercentage 2021		wordt berekend

Stijging van de inkomsten	1,50%	1,50%
Stijging van de OZB-opbrengst	2,40%	wordt berekend

Rioolheffing	kostendekkend
Afvalstoffenheffing	kostendekkend
Hondenbelasting	kostendekkend
Marktgeden	80% kostendekkend